

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 223. sz. — 1939 szeptember 30 szombat — Ara: 12 fillér

Németország és Oroszország megállapította a kölcsönös birodalmi érdekek határait és békét ajánl a nyugati hatalmaknak

Moszkvában állítólag új Népszövetség létesítéséről is tárgyaltak, melynek tagja lenne Magyarország is és amely eltörölné a Páris-környéki békeszerződéseket

Megkezdődött a lefegyverzett csapatok elvonulása Varsóból

A nap eseménye a Moszkvában megkötött német-orosz határ- és barátsági szerződés. Ribbentrop német külügyminiszter moszkvai tárgyalásai során megállapították az eddigi lengyel állam területén a kölcsönös birodalmi érdekek határvonalát. A megjelölt vonaltól nyugatra fekvő területen a német birodalmi kormány, ettől a vonaltól keletre a Szovjetunió kormányja veszi át a szükséges állami újrendezés feladatát. Ez a vonal lényegesen eltér a másfél héttel ezelőtt megállapított demarkációs vonaltól és nagyobb területet juttat Németországnak az újrendezés céljaira.

Hogy az állami újrendezés mi módon fog végbemenni, az még későbbi kérdés. Hírek vannak arról, hogy Lengyelország kisebb alakban újra feltámasztatik. Talán éppen ezért jutott a német feladatkörbe nagyobb terület, míg az ukránlakta részek Oroszországnak jutottak. Mindenesetre az újrendezés kérdésére a közeljövő fog fe-

leletet adni.

Lényeges pontja a moszkvai megállapodásoknak, hogy más hatalmaknak nem engednek semmiféle beavatkozást, ellenben kifejezésre juttatja a két nagyhatalom békeszándékát. Szinte békeajánlatként hangzanak azok a megállapítások, melyeket az egyezmény tartalmaz. Mindazonáltal kiindulópont német és orosz felfogás szerint az, hogy a lengyel kérdés rendezésébe beleszólás más hatalmak részéről nincs.

Chamberlain angol külügyminiszter hétfőn nyilatkozik a »német-orosz ajánlatról«. Egyelőre az angol és francia sajtó harcias hírokat pengtet és a háború folytatását hangoztatja, a párisi lengyel nagykövet pedig tiltakozó jegyzéket nyújtott át.

Az északi kérdés is elintézésre nyert Moszkvában. — Segélynyújtási egyezményt kötött a két ország, Oroszország katonai támaszpontokat épít Esztországban és az északi szigeteken.

A német-orosz megállapodások szövege

Moszkva, szept. 29. (Német Távírási Iroda.) Ribbentrop németbirodalmi külügyminiszter és a szovjet-orosz államférfiak, Molotov kormányelnök és külügyi népbiztos és Sztalin megbeszélései, amelyeket Schulenburg gróf moszkvai német nagykövet jelenlétében folytattak, ma az éjszaka folyamán véget értek. A tárgyalások eredményeképpen a következő megállapodásokat írták alá:

I. A németbirodalmi kormány és a Szocialista Tanácsköztársaságok Szövetsége kormányának 1939 szeptember 28-i nyilatkozata:

Miután a németbirodalmi kormány és a Szocialista Tanácsköztársaságok Szövetsége kormányja a ma aláírt szerződéssel a lengyel állam felbomlásából adódó kérdéseket végérvényesen rendezte és ezzel biztos alapot teremtett a közép-európai tartós béke számára, egyetértésben azt a felfogásukat juttatják kifejezésre, hogy valamennyi nép igazi érdekének megfelelően, ha véget vetnének a Németország-egyfelől és Anglia és Franciaország között másfelől jelenleg fennálló hadiállapotnak.

A két kormány éppen ezért közös fáradozásait — adott esetben

más baráti hatalmakkal egyetértésben — annak szenteli, hogy ezt a célt mielőbb elérje. Ha azonban a két kormány fáradozásai nem járnának sikerrel, akkor meg lehet állapítani azt a tényt, hogy Anglia és Franciaország felelős a háború folytatásáért s így abban az esetben, ha a háború tovább folyne, Németország és a Szocialista Tanácsköztársaságok Szövetsége kormányja közösen tanácskozik a szükséges rendszabályokról.

II. Német-szovjet határ- és barátsági szerződés:

A németbirodalmi kormány és a Szovjet-Unió kormányja az eddigi lengyel állam felbomlása után ki-zárólagos feladatának tekinti, hogy ezeken a területeken a nyugalmat és a rendet helyreállítsa és az ott élő népeknek népi sajtóságoknak megfelelő békés létet biztosítson. Ebből a célból meggyeztek a következőkben:

1. cikkely. A németbirodalmi kormány és a Szovjet-Unió kormányja az eddigi lengyel állam területén a kölcsönös birodalmi érdekek határáként azt a vonalat jelöli meg, amely a mellékelt térképen fel van tüntetve és amelyet kiegé-

szítő jegyzőkönyvben közelebbről körül kell majd írni.

2. cikkely. Mindkét fél véglegesnek ismeri el az 1. cikkelyben kölcsönös birodalmi érdekhataraként megvont határt és harmadik hatalmak mindennemű beavatkozását ebbe a szabályozásba elutasít.

3. cikkely. A szükséges állami újrendezést az 1. cikkelyben megjelölt vonaltól nyugatra fekvő területeken a németbirodalmi kormány, az ettől a vonaltól keletre fekvő területeken a Szovjet-Unió

kormányja veszi át.

4. cikkely. A németbirodalmi kormány és a Szovjet-Unió kormányja a fenti elrendezést népeik baráti kapcsolatai további fejlődésének biztos alapjául tekinti.

5. cikkely. Ezt a szerződést ratifikálják és a ratifikációs okmányokat Berlinben mielőbb kicserélik. A szerződés aláírásakor lép életbe.

Megjegyzés: A térképet később sajtó útján nyilvánosságra hozzák.

Az új szovjet-német határ

A határmegvonás leírása.

A határ Litvánia déli csücskénél kezdődik. Innen általában nyugati irányban északon Augustówól a németbirodalmi határig húzódik és ezt a Pisia folyóig kö-

veti. Innen a Pisia folyását követi egészen Ostrolenkaig. Ezután délkeleti irányban folytatódik, míg a Nurnál eléri a Bugot. A Bug mentén halad tovább Krystnopolig, itt nyugatra kanyarodik, majd Rawa-



A Moszkvában megállapított német-orosz érdekhatar.

Ruskától és Lubacsowtól északra a Sanig húzódik. Innen követi a San folyását egészen a folyó forrásáig.

Ribbentrop birodalmi külügy-

A német-országi gazdasági kapcsolatok kimélyítése

Molotov és Ribbentrop levélváltása

Molotov, a népbiztosok tanácsának elnöke és külügyi népbiztos, a következő levelet intézte a német birodalmi külügyminiszterhez:

Birodalmi Miniszter Ur!

Hivatkozással megbeszéléseinkre, ezennel van szerencsém megértesíteni, hogy a Szovjet-Unió kormányának az általunk elert általános politikai megértés alapján és értelmében az az akarata, hogy Németország és a Szovjet-Unió gazdasági kapcsolatait és árucseréjét minden eszközzel fejlesszi. Ebből a célból mindkét fél gazdasági programot állít össze, amelyek értelmében a Szovjet-Unió Németországnak nyersanyagokat szállít s ezeket Németország a maga részéről olcsóbb időre terjedő ipari szállítással viszonozza. Ugyanakkor mindkét fél ezt a gazdasági programot úgy fogja alakítani, hogy a német-szovjet árucseréje terjedelme a multban elért legnagyobb mértéket újra elérje.

Ribbentrop nyilatkozata

Moszkva, szeptember 29. (Német Távirati Iroda.) Ribbentrop birodalmi külügyminiszter Moszkvából való elindulása előtt a sajtó képviselőinek a következő nyilatkozatot tette:

— Moszkvai tartózkodásom ismét rövid volt, sajnos, igen rövid. Remélem, hogy legközelebb hosszabb időre ide látogatok. Mindazonáltal jól kihasználtuk a két napot. Tisztáztuk a következő pontokat:

1. A német-országi barátság most már véglegesen elrendeződött.
2. A két nemzet a kelet-európai kérdésben ezennel soha többé nem enged másokat beleszólni.
3. Mindkét államból óhajtja, hogy a béke ismét helyreálljon és hogy Anglia és Franciaország szüntesse meg a Németország elleni teljesen értelmetlen és kihatástalan harcát.

Ribbentrop elutazott Moszkvából

Moszkva, szept. 29. (Német T. I.) Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter péntek délután helyi időszámítás szerint 12 óra 30 perckor elhagyta Moszkvát. A repülőtéren a miniszter búcsúztatására szovjetországról megjelent Potemkin helyettes külügyi népbiztos, Skvarev berlini szovjet nagykövet, Jasznov, a moszkvai városi szovjetek helyettes elnöke, Alexandrov, a külügyi népbiztosság közep-európai osztályának vezetője, Barkov protokollfőnök és Szuvorov moszkvai városparancsnok; német részről megjelent gróf Schulenburg német nagykövet a nagykövetség tagjaival, valamint Köstring tábornok, német katonai attasé a beosztott tisztekkel. Ezen-

Angol-francia vélemények a német-országi szerződésről

London, szeptember 29. (Stefani.) Angol politikai körök és a londoni sajtó véleménye szerint a Moszkvában aláírt német-szovjetországi szerződés kihatással lesz az egész világra. Ezzel szemben angol politikai körökben és sajtóban egyaránt hangsúlyozzák, hogy bármilyen legyenek is ezek a kihatások, Nagy-Británia és Franciaország minden erejével folytatja a hábo-

miniszter moszkvai időszanasat szerint pénteken délután fél egy órakor programszerűen elhagyja Moszkvát és a Grenzmark külön repülőgépen visszatér Berlinbe. (MTL.)

A fenti intézkedések végrehajtására mindkét kormány haladéktalanul megadja a szükséges utasításokat és gondot fordít arra, hogy a tárgyalásokat a lehető leggyorsabban megindítsák és befejezéshez juttassák.

Fogadja Birodalmi Miniszter Ur. kiváló tiszteletem ismételt biztosítását.

Molotov.

Ribbentrop birodalmi külügyminiszter levelet intézett a szovjet orosz kormányelnökhöz és külügyi népbiztoshoz, amelyben megerősíti a levél vételét. A birodalmi külügyminiszter válaszevele megismétli Molotov hozzáintéztét fejtegetését és ezekkel a szavakkal végződik: „A németbirodalmi kormány nevében és megbízásából csatlakozom ehhez a közleményhez és közlöm Önnek, hogy a német birodalmi kormány is megteszi ilyen értelemben a maga részéről a szükséges intézkedéseket.”

4. Ha ezekben az országokban a háborús uszítók kerekednek felül, Németország és Oroszország megteszi a szükséges ellenintézkedéseket.

Ribbentrop birodalmi külügyminiszter ezután megemlékezett még arról a nagyszabású gazdasági tervéről, amelyben esütörtökön a német és szovjetországi kormány megállapodott és amely mindkét nagyhatalomnak előnyére válik.

Végül a következőket mondotta a német külügyminiszter:

— A tárgyalások igen barátságos és nagyvonalú légkörben folytak. Mindenekelőtt arról az igen szívélyes fogadtatásról szeretnék megemlékezni, melyben engem a szovjet kormány és különösen Sztalin és Molotov urak részesítettek. (MTL.)

Ribbentrop Hitlernél

Berlin, szeptember 29. Ribbentrop birodalmi külügyminiszter pénteken késő délután Moszkvából jövet repülőgépen megérkezett Berlinbe.

Ribbentrop Moszkvából való visszatérése után azonnal felkereste Hitler vezért és jelentést tett neki. (MTL.)

A Reuter Iroda diplomáciai levelezője szerint jóllehet hivatalos állásfoglalás még nem történt a német-országi szerződéssel szemben, jól értesült körökben megjegyzik, hogy Oroszország állásfoglalása nem befolyásolja Franciaországot és Angliát abban, hogy a háborút céljaik megoldásáig ne folytassák. (MTL.)

Angol diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Majszki szovjetorszá-

nagykövet lord Halifax angol külügyminiszterrel folytatott legutóbbi szerdai találkozása folyamán a következőket közölte:

1. A szovjet kormány maga előtűzte, hogy hí marad semlegességi politikájához, a Németország és

Franciaország, valamint Anglia közötti konfliktusban.

2. A szovjet kormány kész elfogadni az angol-országi gazdasági tárgyalások megindítására tett angol ajánlatot. (MTL.)

Chamberlain hétfőn nyilatkozik a német-országi javaslatokról

London, szeptember 29. Chamberlain angol miniszterelnök hétfőn nyilatkozik az alsóházban a német-országi javaslatokkal kapcsolatban.

Hír szerint Chamberlain hétfőn alsóházi nyilatkozatában bejelenti a tájékoztató miniszterium teljes

újraszervezését is. Új rendszert vezetnek be, amely helyreállítja a sajtó és a miniszteriumok közötti kapcsolatot. A hírszolgálat cenzurázását a világháborúban alkalmazott módszer szerint végzik. (MTL.)

Lengyel tiltakozás

Páris, szeptember 29. (Havas.) Champétier de Riles államtitkár péntek délután fogadta Lukaszewicz lengyel nagykövetet. A nagykövet kijelentette, hogy Lengyelország nem fogadhatja el a mai moszkvai jelentésekben közölt szempontokat. (MTL.)

Páris, szept. 29. A párisi lengyel nagykövet, mint a Havas iroda jelenti, tiltakozó jegyzeket adott át a

francia kormányának a német birodalmi kormány és a szovjetországi kormány között létrejött meg egyezés tárgyában. A jegyzék a lengyel kormány „legélesebb és legünnepélyesebb” tiltakozását jelenti be a német-országi meg egyezés területi rendelkezései ellen. A jegyzék hangsúlyozza, hogy Lengyelország tovább folytatja a küzdelmet. (MTL.)

Új Népszövetség terve

London, szept. 29. A Reuter Iroda kopenhágai táviratában számol be azokról a moszkvai hírekről, amelyek szerint Sztalin és Ribbentrop új népszövetség megalakításáról tárgyalta. Az új népszövetségnek Németország, Oroszország, Magyarország, Spanyolország, valamint a balti, balkáni és skandináv államok volnának a tagjai. A új népszövetség megalakítása a párisi békeszerződések valamennyi határozmányának eltörlését jelentené. (MTL.)

Orosz-észt szerződést kötöttek

A szovjet flotta- és repülő-támaszpontokat kap

Moszkva, szeptember 29. (NST) Selter észt külügyminiszter és a szovjetkormány között napok óta folyó tárgyalások esütörtökön este befejeződtek. A tárgyaló felek kölcsönös segélynyújtási és kereskedelmi szerződést kötöttek, amelyet alá is írtak.

A tárgyaló felek a következő szerződést kötöttek:

1. A két állam kötelezi magát a kölcsönös segélynyújtásra, amely a katonai segélynyújtásra is kiterjed, ha egyiküket harmadik hatalom támadja meg, akár a tenger felől, a Balti-tenger felől, vagy Észtország szárazföldi határai felől, beleértve a jelen szerződés harmadik pontjában megnevezett támpontok ellen irányuló támadásokat is.

2. A Szovjetunió kötelezi magát, hogy az észt hadsereget fegyverrel és mindennemű hadianyaggal a legkedvezőbb feltételek mellett ellátja.

3. Az észt kormány biztosítja a jogot a Szovjetunió számára, hogy Oesel és Dag szigetén, valamint Baltisk városában flottatámpontokat létesíthessen és repülőtereket építhessen a szovjet légi haderő számára. A támpontok létesítése kedvező feltételek mellett kötött bérleti formában történik. A flottatámpontok és repülőterek védelmére a Szovjetunióknak jogában áll azokon meghatározott számú haderőt saját költségén tartani.

4. Mindkét állam kötelezi magát arra, hogy harmadik hatalommal nem köt olyan szerződést, amely a másik állam ellen irányul.

5. A szerződés érvényesítése során semmiképpen sem korlátozhatja a szerződő felek szuverén jogait, gazdasági rendszerüket és államformájukat. Azok a területek, amelyek a flottatámpontok és repülőterek részére igénybe vétetnek, továbbra is észt felségjog alá tartoznak.

6. A szerződés a ratifikációs okmányok kicserélése után lép életbe, aminek hat napon belül Tallinban kell megtörténnie. A szerződés

Légi riadó Párisban

Páris, szeptember 29. Párisban péntek délelőtt fél 12-től 12-ig légi riadó volt. A légóltalmi intézkedéseket mindenütt előírászerűen hajtották végre. A rendőrök hangszórókkal felszerelt kis tehergépkocsikon jártak be az utcákat és figyelmeztették a párisiakat, ne maradjanak az utcán és húzódjanak a légóltalmi óvóhelyekre. A légi riadókat egy igen nagy magasságban repülő német repülőgép megjelenése okozta. A repülőgépről határozottan felismerték, hogy német gép. (MTL.)

Német bombavető raj Skócia fölé akart repülni

London, szept. 29. (Havas.) Csütörtökön egy német bombavető repülőgépraj megkísérelte, hogy Skócia fölé repüljön. Több angol vadászipülőgép azonban visszavonulásra kényszerítette az ellenes repülőket. (MTL.)

V i g s z i n h á z

A legizgalmasabb francia film a világháború kitérésének napjából:

Ultimátum

Fősz.: Erich v. Stroheim — Dita Parlo.

Szenzációs felvételek a német-lengyel harcokról!

Románia kiengedi Moscolkit és a lengyel kormányt, ha lemond

Páris, szept. 29. (Stefani.) Párisban nyugtalankodnak a lengyel kormány tagjainak sorsa miatt. A lengyel államférfiakat csütörtök estére várták Párisba. A román kormány a semlegesség elvének legszigorúbb figyelembevételével csak akkor engedi meg továbbuta-

A német hadijelentés

Berlin, szept. 29. (Német Távíratok Iroda.) A véderőfőparancsnokság jelenti:

Szeptember 28-án folytatódott a tervszerű csapatmozdulatok a demarkációs vonalon át, amelyek során Przemysl német parancsnoka ünnepélyesen átadta a várost az orosz csapatoknak.

A lefegyverzett lengyel csapatok elvonulása Varsóból ma este kezdődik és két-három napig tart. A német csapatok bevonulását ezétre csak október 2-ára tervezik. Intézkedéseket tettek a polgári lakosság élelmszerellátása és egészségügyi gondozása érdekében.

A szovjet-orosz hadijelentés

Moszkva, szeptember 29. A szeptember 28-i szovjet-orosz hadijelentés így szól:

A szovjet-orosz hadsereg haderői a demarkációs vonal felé irányuló előrenyomulás közben elérték Graewot, Csijejet (Mazowetsktől 20 kilométerre délnyugatra), Mejrjesiet, Kreupetzet (12 kilométerre Lublinitól délkeletre), Chebrechint, Malodycsot (15 kilométerre Liubasuvtól északnyugatra, Prze-

Német és orosz csapatok Uzsoknál

Ungvár, szept. 29. Pénteken reggel 7 óra 5 perckor két német tiszt vezetésével kisebb német csapat és egy orosz tiszt vezetésével orosz

csapat érkezett Siankiba. A csapatok azonnal felvették Uzsokon az érintkezést a magyar határrendőrséggel. (MTL)

Angol repülőgépek támadást intéztek német hadihajók ellen

Berlin, szept. 29. (Német Távíratok Iroda.) A véderőfőparancsnokság közli:

Péntek reggel 6 angol hadirepülőgép Helgoland közelében eredménytelen támadást intézett német hadihajók ellen. Amikor az

angol repülőgépek nyugat felé repültek, német vadászgépek szálltak velük szembe. Rövid légi harc fejlődött ki, melynek során a németek lelőtték 5 angol repülőgépet. A lelőtt angol repülőgépek a tengerbe zuhantak. (MTL)

Francia hadijelentés

Páris, szeptember 29. (Havas.) Hivatalosan jelentik szeptember 29-én este:

A Saartól keletre, nevezetesen Zweibrückentől és Pirmasentől

délre ellenséges tüzéség tevékenységet fejtett ki. A repülőgépek mindkét részről felderítő és megfigyelő tevékenységet fejtettek ki. (MTL)

Lebrun francia elnök a fronton

Páris, szeptember 29. Lebrun elnök a haretér északkeleti szakaszára utazott, meglátogatta a hadsereg és az egyes hadtestek vezérkarait, megsejmelte a csapatokat

szállásukon és az erődvonalakban. Egy tisztet a becsületrenddel, két altisztet pedig, akik az éjszaka megsebesültek, a katonai éremmel tüntetett ki. (MTL)

Halifax tárgyalásai az orosz nagykövettel

Róma, szeptember 29. A *Messageo* londoni jelentése szerint Londonban egyre határozottabbnak látszik az a törekvés, hogy az orosz kormányval ismét felvegyék az alkudozásokat. Erre mutatnak lord Halifax külügyminiszter ismételt megbeszélései Majszki londoni szovjet-orosz nagykövettel. A szovjet-orosz kormány az angol

kormány határozott kérdésére azt válaszolta, hogy a jelen pillanatban nincs módjában határozott alakban megjelölni további politikáját, mert ez olyan tényezőktől függ, amelyeket nem lehet előre megítélni.

A *News Chronicle* Oroszország politikájával kapcsolatban azt

BURAI ZSIGA hortobágyi cigányprimás rövid ideig vendégszerepel a BUNDÁBAN (Angol királynő).

Régi pásztor- és betyárnoták. Romantika.

zásukat, ha előbb lemondanak méltóságukról. (MTL)

írja, hogy Angliának és Franciaországnak újból meg kell kezdeni a tárgyalásokat Moszkvával. (MTL)

Az olasz sajtó a német-orosz egyezményről

Róma, szept. 29. Az olasz lapok vezetőhelyen közlik a német-orosz meg egyezést. A lapok közül csupán az „Avvenire” foglal állást az új helyzettel kapcsolatban. A lap, amely fassizta es egyházi körök véleményét egyformán tükrözteti, hangoztatja, hogy Franciaországnak és Angliának új vizsgálat tárgyává kell tennie a nemzetközi helyzetet, a moszkvai egyezmény világánál amelynek jelentősége egészen nyilvánvaló. Vissza kell térnünk a Duce elve-

hez, amely az egyetlen lehető alapot nyújt a béke és civilizáció megmentésére.

Ezt a tervet három részben lehet megvalósítani: 1. A semleges államok összefogása. 2. Fegyverszünet. 3. A tényleges értekezlet a varsillei szerződés felülvizsgálására és az új európai rend felépítésére. Ilyen módon a katolikus lengyel nemzet vértanúsága nem lenne hiába való és lehetővé válna a keresztény Európa megmentése. (MTL)

Jugoszlávia semleges marad

Belgrád, szept. 29. (Magyar Távíratok Iroda.) Jevrem Tomies testnevelési miniszter csütörtökön Kragujevacon tett látogatást. A délután tartott ülésen Tomies miniszter a jugoszláv külpolitikáról szólva ezeket mondta:

— Mi megmaradunk a teljes

semlegesség álláspontján, de ez nem jelenti gyengeségünket, hanem inkább mint azon óhajunkat, hogy kitarítsunk békeszerető politikánk mellett. Hasonlóképpen kések vagyunk arra, hogy bármely döntő pillanatban megvédjük országunk határait.

Fekete-tengeri egyezmény jön létre Moszkvában

Moszkva, szept. 29. (Stefani.) Szovjet-orosz politikai és diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a legközelebb Fekete-tengeri egyezmény jön létre szovjet-orosz vezetés alatt. (MTL)

bi tárgyalásokat a szovjet-orosz államférfiakkal. A török küldöttség előreláthatólag a szombati napot is Moszkvában tölti.

Selders észt külügyminiszter szintén még Moszkvában időzik. Feltételezik, hogy még több, a szovjet-észti segélynyújtási egyezményvel kapcsolatos kérdést kell megvitatni. (MTL)

A lengyel események előzménye

Bern, szept. 29. (Német Távíratok Iroda.) A *Gazette de Lausanne* beszélgetést közölt egy „magasállású személyiséggel” a lengyel események előzményeiről. A nyilatkozó ebben a beszélgetésben leleplezte a lengyeleknek azt a kísérletét, hogy már kevéssel a német-lengyel támadást kizáró szerződés megkötése után a nyugati hatalmak segítségével háborút idézzen fel a német birodalommal. Lengyelország a nyilatkozat szerint az 1934. évi lengyel-német ki-

záró szerződés ellenére jónak találta, hogy háborút kezdjen Németországgal olyan időben, amikor a német birodalom még nem fegyverkezett fel. Lengyelország azt hitte, hogy már akkor fel kell lépnie, amikor Hitler megszüntette a Rajna-vidék demilitarizálását. A nagyhatalmak azonban egyelőre nem fogadták el azokat a konkrét lengyel javaslatokat, amelyeket 1936 márciusában fegyveres beavatkozás érdekében tettek. (MTL)

Rövid táviratok

Berlin, szept. 29. (Német Távíratok Iroda.) Miután a vezéri főhadiszállás visszatért a keleti hadseregnek azokból az egységeiből, amelyek a vezérnek az arevonalakon végzett utazásai alkalmával val ellátták a katonai védelmet, pénteken vezéri kíséret zászlóalját alakították. Hitler vezér, a véderő legfőbb parancsnoka ennek a zászlóaljnak vezéri jelvényvel és a birodalom felségjelvényeivel ellátott zászlót adományozott. (MTL)

Belgrád, szeptember 29. (Német Távíratok Iroda.) Ribbentrop és Molotov moszkvai meg egyezése Belgrádban igen nagy benyomást keltett. A vezető jugoszláv körök azt hiszik, hogy még fel sem lehet beszélni ezeknek a határozatoknak a horderejét. (MTL)

Vatikánváros, szeptember 29. (Havas.) XII. Pius pápa szombaton kihallgatáson fogadja Hlond

lengyel primást, valamint a szentszéki lengyel nagykövetet és a jelenleg Rómában időző lengyeleket. A pápa ebből az alkalomból beszédet mond. (MTL)

Amsterdam, szept. 29. (Havas.) Azok a holland tengerészek, akik a háború kitörésekor a Baltenlegén német hajó fedélzetén voltak, megérkeztek Hollandiába. Elmondották, hogy hajójuk Murmanszk orosz kikötőben keresett menedéket, állításuk szerint látták a Brement, amelyet meg is tekintettek és szerintük még 42 német hajó menekült oda. (MTL)

London, szept. 29. (Havas.) Az angol légi haderő repülőgépei Helgoland sziget mellett támadást intéztek a német hadiflotta hajói ellen. A légharító ágyúk erős tüzelése ellenére az angol repülőgépek csekély magasságban ismételték támadtak. (MTL)

Hungária filmszínház.

MA is

A három testőr

a ragyogó sikerű vidám és kalandor történet. Fősz.: Don Ameche, 3 Ritz Brothers, Gloria Stuart.

Világhíradó magyar konferálással: A lengyelországi harcokról

és a remek kíséző műsor!

A képviselőház ülése Hubay Kálmán napirendi felszólalására báró Vay László válaszolt

Budapest, szeptember 29. A képviselőház pénteki ülésének napirendjén a mezőgazdasági munkavállalók özvegyeinek öregségi biztosításáról szóló javaslat szerepelt. Az ülés megnyitása után *Szinyei Merse Jenő* bejelentette, hogy Hubay Kálmán napirendelőtti felszólalásra kért engedélyt, amit nem adott meg. A házszabályok értelmében a kérést a Ház elé terjeszti, a felszólalásra azonban a Ház nem adott engedélyt.

Az elnök után felhívta szólásra az első szónokot a napirendhez. *Kóródy Tibor* (nyilas) kijelentette, hogy a javaslatban előirányzott juttatás nem elég, a fedezetet pedig onnan kell venni, ahol van. *Zimmer Ferenc* (nyilas) elégtelennek tartja a javaslatot és nem fogadja el.

Simon Ferenc (MÉP) mint kisgazda foglalkozik a javaslattal, amely egy darab kenyert jelent a falu népének. A javaslatot elfogadja.

Simon Ferenc beszéde után az elnök az ülést felfüggesztette. A képviselők kitódultak a folyosókra, ahol mindenütt vitatkozó csoportok alakultak. *Hubay Kálmán*, a nyilaskeresztes párt vezére *Szinyei Merse Jenő* alelnökkel visszavonult tanácskozni az elnöki szobába.

Szünet után az elnök szavazásra tette fel *Csoóy Lajos* halasztó határozati javaslatát.

A Ház a határozati javaslatot elvetette és a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

Az elnök enunciólta, hogy a javaslat végleges vitája a földművelésügyi és a pénzügyi bizottságban folyik majd le.

Szinyei Merse Jenő alelnök napirendi indítványt tett, amelynek értelmében a Ház legközelebbi ülését október 5-én délelőtt tíz órakor tartja, hogy azon a további teendők felől határozzon.

Hubay Kálmán (nyilas) a napirendhez kért szót. Papírlapról olvasva az elnöki napirendi indítványban szemben javasolta, hogy a Ház holnap tartson ülést és tíz napirendre a miniszterelnöknek a szeptember 26-án tartott pártközi értekezleten tett kijelentését, valamint a köztisztviselőknek a nyilaskeresztes pártba való belépése tárgyában kiadott rendeletét. A holnapi ülésen ezekkel a nyilatkozatokkal kapcsolatban fel akarja vetni a bizalmi kérdést a miniszterelnök politikájával szemben.

Hubay Kálmán: A miniszterelnök a Ház előtt adott programjában nyilatkozott a nemzeti élet egységének szükségessége mellett. Indítványozza, hogy a Ház holnap, azaz szombaton tartson ülést és ezen foglalkozzék a kérdéssel.

Báró Vay László emelkedett azután szólásra: Szükségesnek tartja, hogy reflektáljon Hubay beszédére, mert Hubay egyes állításai nem felelnek meg a valóságnak. Nem áll, hogy a miniszterelnök feltétlenül elutasító választ adott volna Hubay kéréseire, csak azt mondta, hogy yezeket a kérdéseket részletesen nem ismeri s ezért meg kell várni a betegszabadságáról hazatérő belügyminisztert s azután lehet dönteni.

— Csodálkozom azon — folytatta *Vay* —, hogy amikor a miniszterelnök ilyen lojálisan nyilatkozik, akkor a képviselő úr arra a nem lojális álláspontra helyezkedik, hogy egy bizalmas pártközi konferencia anyagát kitergeti. Tiltakozom az ellen, hogy a miniszterelnöknek feszelen beszélgetés közben tett megjegyzéseit nyi-

latkoznak minősítsék.

Szinyei Merse Jenő ezután szavazásra tette fel a kérdést és az elnöki napirendi indítványt a Ház nagy többsége megszavazta.

Hubay Kálmán személyes megámadtatás címén kért szót.

— A többségi párt elnökének szavait tisztelettel bár, de visszautasítom.

De további szavai a kormány-

Beavatott körök megjegyzése

Budapest, szept. 29. A Hubay-féle nyilaskeresztes csoportnak a Ház ülés-teremből való kivonulásával kapcsolatban beavatott körökben a következőket jegyzi meg:

— A nyilaskeresztes blokknak kizáróan egy csoportjáról van szó. A Hubay Kálmán vezetése alatt álló csoportról Hubaynak az a beállítása, hogy a miniszterelnök tegnap a pártközi értekezleten elutasította azt a nyilas kérelmet, amely szerint a nemzeti szocialista internáltakat bocsássák szabadon és vonják vissza a köztisztviselők-re kimondott párttagsági tilalmat, nem felel meg a tényeknek. Ezzel szemben megállapítják, hogy a miniszterelnök

párt oldaláról feltörő viharos tiltakozásban vettek el.

Szinyei Merse Jenő alelnök is erőlyesen rászólt Hubayra.

Hubay Kálmán ezután gyorsan beszélve jelentette ki, hogy egyelőre továbbiakig nem vesznek részt a munkásságban.

Ezzel már el is hagyta helyét és a kijárat felé ment, mialatt a fekete egyenruhás nyilaskeresztes képviselők utána tódultak.

Amikor aztán a nyilas képviselők kitódultak a folyosóra, a többség szimpátiatüntetést rendezett a miniszterelnök mellett, ki az ülés folyamán mindvégig bent tartózkodott a teremben.

a tegnapi pártközi értekezleten kijelentette, hogy a betegszabadságáról északa "hazaérkező belügyminiszterrel ma délelőtt meg fogja tárgyalni a kérdéseket s utána fog választ adni. — A nyilaspártban ezt nem várták be, hanem függetlenül attól, hogy a miniszterelnök tárgyal-e, vagy nem, megtették mai lépésüket. Ebből látszik, hogy ezt a deklarációt mindenképen megtették volna, bármit is választott volna a miniszterelnök. Nyilvánvaló tehát, hogy előre elhatározott és régebben megfontolt taktikai lépés volt a mai kivonulás, amelynek oka nem a deklarációban felhozott indokokban, hanem egészen máshol keresendő.

Az új román miniszterelnök nyilatkozata

Bukarest, szept. 29. (Orient Radio.) Argetoianu iniszterelnök a sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában többek között kijelentette, hogy külpolitikai téren Gafeneu külügyminiszterébe zálog arra, hogy megőrizzük legszigorúbb selmegességünket. Békét óhajtunk a külföldön és ezt óhajtukitthon az országban is. „Míg én maradok a kormány élén, a legkisebb mértékben sem tűröm meg, hogy elta-

volodjunk a rendtől, a nyugalomtól és a mai időkhöz feltétlenül szükséges fegyvelemtől. A kisebbségekkel szemben egyöntetűen és igazságosan járunk el. Tiszteletben tartjuk törvényes igényeiket, egység-államunk fejlődésének keretében. Mély hálát érzünk a kisebbségek iránt azért a szolidaritásért, amelyről eddig tanuskodtak. (MTL.)

Egy lengyel uriaszony elvesztette menekülés közben csecsemőjét

Egy magyar vasutas találta meg a Kárpátokban

Megható történetet jelent a Magyar Távirati Iroda Nagykanizsáról. A lengyel menekültek között érkezett Nagykanizsára egy lengyel uriaszony, aki a menekülés közben a Kárpátokban elvesztette 9 hónapos kisgyermekét. — Férje, aki a lengyel hadsereg katonája volt, eltűnt és a magáramaradt uriaszony kétségbeesztő helyzetbe került. Nagy fájdalomra azonban részben már vigasztalást talált egy örömbír hallatára. Kisgyermekét egy magyar vasutas

a Kárpátok közelében megtalálta és most átadta a boldog anyának. A jószívű magyar vasutas napokon át magával vitte a lengyel fiúcskát és a lengyel menekültek között mindenütt kereste az anyát, akit most végre megtalált a nagykanizsai lengyel menekültek között. A szerencsétlen sorsú uriaszony boldogan ölelte magához elvesztett kisfiát. Most már csak a férjet kell megtalálnia, hogy a boldogsága tökéletes legyen.

Betétkönyvet hamisított

Budapest, szept. 29. Pénteken délelőtt idősebb férfi jelent meg a Postatakarékpénztár holduceai épületében s benyújtott egy takarékkönyvet, amely hatvanezer pengőről volt kiállítva.

— Háromezer pengőt szeretnék felvenni — mondta az idősebb férfi.

A tisztviselő kiadta a betétkönyvet az ilyenkor szokásos ellenőrzésre. Néhány perc múlva, amikor utána néztek az adatoknak, megállapították, hogy a betétkönyvön mindössze egy pengőnyi összeg szerepel.

Eszerint tehát a könyv hamisítvány volt. Az egyik tisztviselő szemmel tartotta a hamis betétkönyv benyújtóját, közben értesítették a főkapitányságot, ahonnan detektívek mentek ki a Postatakarékpénztár épületébe és előállították a férfit.

— Nem tudok semmiről. A betétkönyvet albériómtól: Fleck Annától kaptam ma reggel azzal, hogy vegyek fel 3 ezer pengőt, Nem tudtam, hogy a betétkönyv hamisítvány.

A rendőrségen a detektívek kihallgatták Fleck Annát és megállapították,

hogy hasonló bűncselekmény miatt már egy ízben büntetve volt.

Tizenöt évi fegyházra ítélték a bastialis anyát

Agyonverte kisleányát, mert fiúgyermeket szeretett volna.

Tóth Sándor 27 éves zsidói kovács-gégédnek, két évvel ezelőtt kisleánya született. Tóth fiút szeretett volna, de megbékült a helyzettel, abban a reményben, hogy második gyermeke fiú lesz. Mikor azonban a második gyermek is leány lett, a fiatal férj fenyegetőzni kezdett, hogy vigyék el a kisleányt hazulról, mert ha ott hagyják ő agyonüti. Minden ok nélkül ütötte-verte a csecsemőt, egyszer a karját is eltörte. Hídeg vízzel leöntötte, cigarettafüstöt fújt a szájába és dohánnyal etette. Tavaly nyáron olyan erővel vágta a kisleányt a bölcsőbe, hogy a szerencsétlen gyermeknek összetört a koponyája és agyhüdes következtében meghalt.

A pestvidéki törvénytörző gyilkosság

büntette miatt 15 évi fegyházra ítélté Tóth Sándort. Az ítéletet a budapesti tábla is helybenhagyta, most pedig a királyi Kúria dr Bolla-tanácsa jogerőre emelte a 15 éves fegyházbüntetés Tóth Sándornak.

Színház, Film, Szórakozás

Burai Zsiga hortobágyi cigányprimás vendégszereplése az Angol Királynő „Bundájában“

Burai Zsiga, a hírneves hortobágyi cigányprimás zenekarával mától kezdve, néhány hétre vendégszerepel az Angol Királynő „Bunda“ elnevezésű magyaros éttermében. Régi magyar nóták, eredeti pástor és betyárnóták csendülnek fel a magyaros levegőjű és magyaros motívumokkal díszített „Bundában“. A nagy pusztai hangulata árad szét, jazzmentes magyar muzsika veszi át birodalmát.

Burai Zsiga kiváló cigányprimás, aki a Hortobágyon játszott a Kormányzó Ur Öfóméltóságának otttartózkodása alatt. Játéka megnyerte a welszi herceg tetszését is. Burai Zsiga maga is nótaszerző. Annakidején a welszi hercegnek is írt egy szép magyar nótát. Most, hogy a debreceni közönségnek mutatkozik be a „Bundában“ a hortobágyi cigányprimás, bizonyos, hogy itt is sikere és sok hallgatója lesz.

Az Angol Királynő hortobágyi különlegességeket állított be étlapjára. Így a „rántott délibáb“ és más izletes jó pusztai étel.

„ULTIMÁTUM“ címen igen érdekes képet mutatott be a Vígsház. Azt a pillanatot, mely elindította a világ-háborút, olyan forró, annyira emberi beállításban, ahogy még soha nem láttuk. Jó kép, jó kísérő film.

Meteor mozi műsora

Szombaton: 5, 7 és 9 órakor: VARIETE CSILLAGAI (magyarfilm). Híradó. Kultúrfilm.

LEGUJABB

Tokió, szept. 29. A Domei Iroda közli a Nippon Ginko japán állami bank vezérigazgatójának nyilatkozatát, amely neveltségének mondja Knickerbockernek azt az állítását, hogy Göbbels dr német birodalmi propagandaügyi miniszter ennél a banknál letételet helyezte el. Neveltség már csak azért is, mert az állami bank egyáltalán nem fogad el magánletéteket. (MTL.)

Washington, szept. 29. (Stefani.) Woodring hadügyminiszter kijelentette, hogy az Egyesült Államok katonai ereje ma sokkal nagyobb, mint volt 1914-ben, mert jelenleg 100 ezer tartalékos tiszt felett rendelkeznek. Murphy igazságügyminiszter azt a kijelentést tette, hogy a beavatkozási propagandát folytató külföldi ügynököket kérélyhetetlenül kitoloncolják. (MTL.)

Budapest, szept. 29. Az olasz labdarúgószövetség levélben közölte a MLSz vezetőségével hogy elvben hajlandó egy rendes programtól eltérő Olaszország — Magyarország országok közötti válogatott mérkőzést játszani.

A román labdarúgószövetség távbeszélőn közölte az MLSz-el, hogy az október 21 és 22-re kitűzött Magyarország — Románia válogatott labdarúgó mérkőzés megtartására a maguk részéről hajlandók volnának. Az MLSz rövid időn belül határozott választ ad a románoknak, hogy csapata a rendkívüli helyzet dacára elutazik-e Bukarestbe.

— A Magyarország és a Német Birodalom közötti árú- és fizetési forgalom kérdéseinek intézésére hivatott és időnként összeülő kormánybizottságok pénteken délután Budapestben a m. kir. külügyminiszteriumban megkezdték a tanácskozásait.

Megtörtént a hajdúmegyei virilisek jelölése A legtöbb adót fizetők listáját Gróf Semsey László nyitja meg 119 ezer pengővel

Hajdú vármegye igazolványszmánya Lossonczy István főispán elnöklété alatt pénteken tartotta meg ülését, melyen megállapították, hogy kik jelölhetők a virilisek listájára a megye területén. A legtöbb adót fizetők sorából a megye közgyűlésébe bekerülő tagokat öt évenként kell választani és most kell megtörténni a jelölésnek a törvény értelmében. Az adóhivatalok jelentései alapján kiválogatták a legtöbb adót fizetőket és azoknak sorából 254-et jelölnek. A jelöltek választják meg csoportonként az összesen 84 bizottsági tagot a megye közgyűlési tagjainak sorába.

A legtöbb adót fizetők listáját

gróf Semsey László nyitja meg 119.000 pengővel, utána következik gróf Dégenfeld Pál a téglási birtok után 9000 pengővel. A virilisek jelöltek névsorát Tar István malomtulajdonos zárja be 713 pengővel.

Az előadó ismertette a törvényt, mely kimondja, hogy zsidó tag nem lehet virilisek jogon. Tudomásul vették, hogy a megfelelő igazolás alapján jelölték Forrai Józsefet és dr. Mándy Andrást.

A virilisek jelöltek neveinek felolvasása után intézkedett a főispán, hogy 15 napig közszemlére tegyék ki a névsort, hogy észrevételeket, kifogásokat tehessenek, ha arra megfelelő ok van.

A Debreceni Orvosi Kamara évi rendes közgyűlése

A Debreceni Orvosi Kamara dr. Pauchly Géza igazgató-főorvos, alelnök vezetésével tegnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését a kamara hivatalos helyiségében. Dr. Pauchly Géza magas színvonalú elnöki megnyitó beszédet mondott, amelyben lelkes szavakkal emlékezett meg a Felvidék egy részének visszaeséséről. Örömmel állapította meg azt is, hogy az egész országban emelkedett az orvosok elhelyezkedési lehetősége, ami a kormányzat intézkedéseinek köszönhető.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után dr. Adam Gyula titkári jelentése következett. Beszámolt dr. Hüttl Tivadar kamarai elnök vezetése alatt történt egy évi gazdag és eredményes működéséről. Minden tekintetben szemlélt tartották az orvosi erkölcsi színvonal emelését és a tagok érdekeinek hivatalos közéletét. A részletes jelentést a közgyűlés egyhang-

gúlag elfogadta. Dr. Malláth László ügyész érdekes fejelemi és kuruzslási ügyekről számolt be, dr. Csiesák György a betegon fekvővitét Ambrus József pénztáros helyett olvasta fel a nagy körültekintéssel elkészített pénztári jelentést, költségvetést, zárószámadást. Várady Szabó Miklós a számvizsgálat eredményét ismertette és a tisztikar felmentését kérte, Csiesák György pedig az ellenőrök munkájáról tett jelentést.

A pénztári jelentés kapcsán szó volt a segélyalap vagyonállományáról is. Nem kevesebb, mint 10.038 pengő bevétele és mindössze csak 1975.40 pengő kiadása van a Segélyalpnak, ami nagy erőssége a Kamarának.

A közgyűlésen több érdekes ügyet is tárgyaltak, amelyek azonban személyi természetűek voltak. A közgyűlés este hét órakor ért véget.

Lengyel menekült tragikus halála Debrecenben

A 75 éves Nanowski Stefán szívszélhűtésben hirtelen meghalt

Tragikus haláleset történt a tegnapi napon a Kossuth uca 61. sz. alatt, ahol a Vöröskereszt Egyesület rendezett be a Kereskedelmi Alkalmazottak helyiségében átmeneti szállást a városban keresztülutazó lengyel menekülteknek. Itt az egyik szobában volt megszállva Nanowski Stefán 75 éves lengyel férfi is, aki köztisztviselő volt a lengyelországi Ruvniában, de már több mint egy évtizeddel ezelőtt nyugalmába vonult. Leányával és három unokájával menekült el Ruvniából s előbb Romániába ment, majd Magyarországra érkeztek néhány nappal ezelőtt.

Az idős férfi csütörtökön este még jóízűen megvacsorázott és va-

csoraközben régi történeteket beszélt el családtagjainak és a vele együtt érkezett menekülteknek. Tíz óra tájban fekiüdtek le és reggel a családtagoknak feltűnt, hogy az idős férfi, aki mindig korán kelő volt, nem ébredt még fel. Költöni akarták s megdöbbenve vették észre, hogy a keze jég hideg és merev. A szerencsétlen idős férfi az éjszaka folyamán meghalt.

Értesítették a halálesetről a rendőrséget. Dr. Csikos István tisztiorvos szállt ki a helyszínre és megállapította, hogy az idős férfinél, valószínűleg az utóbbi időben átélt izgalom következtében szívszélhűtés lépett fel és az okozta halálát.

Balmazújvároson és Püspökladányban napközi gyermekotthont állítanak fel

Hajdú megye kisgyűlésén tudomásul vették, hogy Balmazújvároson s Püspökladányban napközi gyermekotthont állítanak fel. A községek adják a telket és 3000-3000 pengőt, a többit a vármegye és a miniszter adják.

Rásó István alispán igen meleg szavakkal emlékeztet meg Lossonczy István főispánról, akinek érdeme az, hogy a megye területén a Magyar a magyarért akcióra összegyűjtött pénzből 24.000 pengőt visszahagytak az igen szükséges szociális cél megvalósítására. Püspökladányban és Balmazújvá-

roson igen sok a szegény gyermek száma és ezzel a napközi gyermekotthonnal intézményesen oldották meg a segélyezés kérdését és többet használnak, mint az évenkénti adományokkal.

170 millió lakosa van Szovjet-Oroszországnak

Az orosz népszámlálás végleges adatait most tették közzé. Ezek szerint 170.126.000 lelket számoltak az orosz birodalomban. A lakosság 30 százaléka a városokban lakik. Orosz felfogás szerint városnak csak azt a helységet nevezik, amelynek lélekszáma meghaladja a százezret. Ilyen város 72 van az orosz birodalomban. Moszkva lakosságának száma 3.800.000, Leningrád meg haladja a három milliót.

Kútba ugrott egy gépirónő Hajdúböszörményben

A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Hajdúböszörmény városában, a Mester uca 14. számú ház udvarán levő nyitott kútba ugrott, öngyilkossági szándékból Nagy Zsuzsanna 19 éves gépirónő. Szerencsére a közelben többen tartózkodtak és kimentették a kútból

Havas Híres
Harisnyói
Fehérműi
Ködióttáru
Régi eseső árban
Kaphatók.
Bédógos u. 1.

Ötszáz iparos iparigazolványának törlésére tesz intézkedést az ipartestület

Az Ipartestület előjárósági ülése

A Debreceni Ipartestület Galamb Ferenc elnök vezetésével népes előjárósági ülést tartott. Megjelent dr. Koller József iparhatósági biztos, dr. Olasz Vilmos kamarai titkár, dr. Csáthy Dezső ügyész, Szendrey Sándor alelnök, Alberty Nándor művezető a MÁV gépjárató műhely részéről, mivel 19 tanulójukat most avatták segédde.

Az ülés elején Galamb Ferenc elnök üdvözlő és avató beszédet intézett a több mint hetven tanulóhoz, akik most lettek segédek. Közülük dícsérő oklevelet nyertek az átlagon felüli tanulmányi előmenetelükért Molnár László, aki Csibi Andor tanulója volt, Oláh Károly Neulaender Andor tanulója és Soós Pál, akinek mestere Soós András.

Az elnöki bejelentések során Galamb Ferenc előadta, hogy mintegy 500 olyan iparost tartanak nyilván, akik nem fizetik a tagsági díjakat, de a lakásukat sem jelentik be és így azt sem tudják rólok, hogy élnek-e és folytatják-e iparukat. De olyanok is akadtak, akik nem vették át a határozatot, ezeknek aztán portósan elküldték újra. Az átvétel megtagadásával persze semmit sem érnek, mert előnyt nem biztosítanak a maguk számára.

Az előjáróság kimondta, hogy a jövőben megteszik az intézkedéseket, hogy töröljék azoknak az egyéneknek az iparigazolványát, akik nem jelentették be lakásukat és részükre így a határozatot nem kézbesíthetik.

Tudomásul vette az előjáróság az augusztus havi pénztári jelentést, mely 8059.78 P bevétellel, 6842.50 P kiadással végződött. Az ügyforgalom adatai a következők: iktattak 590 ügydarabot, szerződtek 84 tanoncot, felszabadult 54, töröltek 49 iparigazolványt, új ipart váltott 4 egyén, beszüntettek 7 ipart.

G. Szabó Ilonkát az előjáróság mint könyvelőt állásában véglegesítette.

Kimondta az előjáróság, hogy a kályhás szakosztályt feloszlatja, mert a tagok oly kevesen vannak, még az előirt tisztikart sem tudják megalakítani. Beolvasztják a szakosztályt a kéményseprő szakosztályba.

Galamb Ferenc elnök kezdeményezésére akció indult meg abban az irányban, hogy a 65 életévüket meghaladó korú iparosok tagdíjhátralékát — ha a behajtása már eddig is sikertelennek bizonyult — töröljék. Az előjáróság a gondolatot a közgyűlés elé vitte, mely azt elfogadta és még azt is kimondta, hogy a 65 évnél fiatalabb iparos tagdíja, ha a behajtás az adóhivatal által is eredménytelennek bizonyult, 50 százalékgig menő engedménnyel legyen megállapítható. Az iparosok özvegyei és árvái — kiskorúak iparüzése esetén — indokolt esetben 50-100 százalékos tagdíjengedményt is kaphatnak.

Az 1938. évtől esedékes tagdíjakra azonban senkinek sem adnak engedményt. Ha valaki a vele kötött egyezséget a további fizetések tekintetében nem tartaná be, az egyezés hatályát veszti, sőt az eredeti tartozás azonnal feléled és nyomban esedékessé válik.

A Kereskedelmi Kamara megkereste az Ipartestületet és megkérdezte, mi a véleménye arról a kívánságról, hogy az országos vásárookra, heti és havi vásárookra a gazdaközönség számára 50 százalékos vasúti kedvezményt adjon a MÁV. Az országos vásárookra 50 kilométertől, a heti és havi vásárookra 30 kilométertől lenne érvényes a kedvezmény. Az Ipartestület előjárósága örömmel támogatja ezt a gondolatot, helyesli is, de csak abban az esetben, ha semmiféle adminisztrációs sallang nem jár vele, sem pedig előzetesen nem kell igazolványt váltani, vagy sem előzetesen, sem utólag nem kell jelentkezni az utasoknak.

Több kisebb jelentőségű ügy megvitatása után az előjárósági ülése este kilenc óra után ért véget.

— Ha nincs étvágya, úgy igyék néhány napon át reggel éhgyomorral felpohár természetes Ferenc József keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbejöhét. Kérdezze meg orvosát!

Olcsó lakásra nincs gondja, Ha megszáll a METROPOLE-ba!

Pesten, VII. Rákóczi út 58.

Kényelmes, meleg folyóvíz, telefonos szobák P 5.-től.

Remek konyhával, válogatott fajborokkal, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci BÖCZÖGÖ.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
 éjjel 27-89, 11-33. Előfizetési árak havonta
 2.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasár-
 nap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, szept.
 30-tól október 7-ig: „Nap“, Piac u.
 1. sz. telefon: 27-73. — „Istentil-
 gondviselés“, Petőfi-tér, telefon:
 29-81. — „Aranyegyszarvú“, Kos-
 suth ucca 8., telefon: 34-96. —
 „Arany János“ Csapó u. 66, telefon:
 11-78. — „Mátyás király“ Nyilas-
 telep, Vámospércsi út 16. tel.: 13-83.
MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

VIDÉKI ELŐFIZETŐINKHEZ!

Mai lapszámunkhoz csekklapot mel-
 lékelünk s kérjük igen tisztelt vidéki
 előfizetőinket, hogy az októberi esedé-
 kes, vagy elmaradt előfizetési díjakat
 beküldeni sziveskedjenek, nehogy
 esetleg a lap küldése akadályokba ütkö-
 zzzön. —
 Tisztelettel:
KIADÓHIVATAL.

Emlékezzünk

— 1916 szeptember 29. — E napon
 a Dunamenti Belenéből kifutott az
 „Inn és a Száva“ monitorok a „Viza“
 a „Barsch“ és a „Csuka“ őrnaszádok,
 és a „Sámson“ felfegyverzett gőzös.
 Utközben leküzdötték az ellenséges
 partvédelmi osztagokat és behatoltak
 Corabia kikötőjébe. Itt harcosségeink
 tüzlaltalma mellett a „Sámson“ kötéltre
 vett két megrakott és 7 üres uszályt. A
 többi ott levő hajó felgyújtása után
 hajóink visszatértek zsákmányukkal a
 belenei kikötőbe.

— Vasárnapi istentiszteleti rend a
 református templomokban. Nagytem-
 plomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla
 délután 5 órakor Nagy Sándor. — Kis-
 templomban délelőtt 9 órakor Szenes
 László, 11 órakor Szabó Gábor, dél-
 után 5 órakor Szabó Gábor. — Kos-
 suth uccai templomban délelőtt 10 óra-
 kor Biky Gábor, délután 5 órakor dr.
 Bartha Tibor. — Károli Gáspár-terti
 templomban délelőtt 9 órakor Petes-
 key Károly, délután 4 órakor Peleskey
 Károly. — Ispóty templomban dél-
 előtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután
 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpád-terti
 templomban délelőtt 10 órakor Siposs
 Imre, délután 3 órakor Márki Kálmán,
 Homokkerti templomban délelőtt 10
 órakor Kovács József, délután 5 óra-
 kor Kovács József. — Nyilasteleptem-
 plomban délelőtt 10 órakor Mezey
 Béla, délután 3 órakor Orosz János. —
 Csapókerti templomban délelőtt 10 óra-
 kor dr. Danesházy Sándor, délután 3
 órakor Balogh József. — Kerekesteleptem-
 plomban délelőtt 10 órakor Kul-
 csán Ferenc, délután 5 órakor Kul-
 csár Ferenc. — Nyulási állami iskolá-
 ban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál.
 Fegyeken délután 3 órakor Siposs Imre
 Téglavetői nyugtkezeti házban délután
 3 órakor Kovács Árpád. — Wolaffka-
 telepi olvasókörben délután 3 órakor
 Bálint György th. — Horthy kórház-
 ban délelőtt 9 órakor Nagy Sándor. —
Tanyai istentiszteletek: Pállag délelőtt
 9 órakor vitéz Szabó Endre, Szikgáton
 délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. —
 Hármashelyen délelőtt 9 órakor László
 L. Elek. — Lukaháza délután 2 óra-
 kor László L. Elek. — Ondód I. Kádár-
 dűlő délelőtt 10 órakor Rápolthy Árpád.
 — Ebesen délelőtt 10 órakor Ku-
 rucz József. — Szepes délelőtt 9 óra-
 kor Papp Géza. — Hosszúpálvi út dél-
 után 2 órakor Papp Géza. — Nagyerdei
 bibliakör október hó 6-án, délután 5

órákor veszi kezdetét. Bejárát a Kom-
 lóssy út 37. sz. és Dóczi József u. 2. sz.
 Vezetője dr. Erdős Károly egyet. tanár.

— Római katolikus misereend a Szent
 Anna uccai plébániatemplomban és
 kápolnában. Rendes vasárnapi mise-
 rend. Misekezdtek: reggel 6, 7, 8, 9
 órákor. Fél 10 órákor nagymise, mel-
 lyet tart Láng Pál pápai kamarás. A
 további szentmisék kezdete: 11, há-
 romnegyed 12 és félegy órákor. — A
 kerteségekben és kápolnában a múlt
 vasárnapi misereend az irányadó.

— Őszi háladáó istentisztelet az
 unitárius templomban. Debrecen, Hat-
 van ucca 24. szám alatt levő unitárius
 templomban, október hó 1-én, vasár-
 nap délelőtt 10 órai kezdettel őszi hála-
 dáó istentiszteletet tartanak, úrvacsora
 osztással egybekötve. Imádkozik és
 prédikál és úrvacsorát oszt: Józán
 Miklós püspöki vikárius. — Istentisz-
 telet után keblitanácsi ülés lesz.

— Az evangélikus templomban va-
 sárnap délelőtt 9 órákor ifjúsági isten-
 tisztelet, prédikál: Labossa Lajos. Dél-
 előtt 10 órákor gyülekezeti istentisz-
 telet, prédikál: Uray Sándor ref. lei-
 kész, egyházkerületi főjegyző. Oltári
 szolgálatot végez Pass László. — Este
 5 órákor gyülekezeti istentisztelet,
 prédikál: Pass László. — Délelőtt 9
 óra 30 perckor Berettyóújfalun, dél-
 után 3 órákor Biharkeresztesen ször-
 ványistentisztelet igehirdetéssel, prédí-
 kál: Krecsák Kálmán. — Délután 3
 óra 30 perckor leánykörti biblióra a
 tanácsteremben, Labossa Lajos vezeté-
 sével.

— Istentiszteletek a baptista ima-
 házban. A Szappanos uccai imaházban
 vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig
 imaáhitat, fél 10—fél 11 óráig prédí-
 káció, 11—12 óráig vasárnapi iskola,
 délután 6—8 óráig prédikáció és úr-
 vacsoraosztás. — Szerdán este 7—8-ig
 biblióra. — Pénteken este 7—8 óráig
 imaóra.

— Baja Mihály lelkipásztort neve-
 napján meleg és ragaszkodó szeretettel
 köszöntötte gyülekezete. Az egyházzsér-
 női bizottsága dr. Juhász Nagy Sándor-
 né és Péterffy Lászlóné ügy. elnöknő
 vezetésével nagy küldöttségben kereste
 fel a neves költőpapot és egy művészi
 értékű, ezüstfoglalatú ólomkristály-
 vázát nyújtottak át neki, a női bizott-
 ság ragaszkodása jeléül. Egész napon
 keresztül a gyülekezeti tagok sokasága
 látogatta meg Baja Mihály lelkipász-
 tort és fejezte ki jókívánságait.

— Idegen repülőgépek motorzú-
 gása volt hallható Hollandia felett
 esütörtök este 11 óra körül. Ezzel
 kapcsolatban cáfolja a Holland
 Távirati Iroda azt a külföldi lap-
 okban megjelent híresztelést,
 hogy nagyszámú ismeretlen repü-
 lőgép szállt volna el holland terü-
 let fölött.

— Bartalis tánciskolájában tánc-
 folyam október 3-án kezdődik. Szépen
 táncolni Bartalislól tanul.

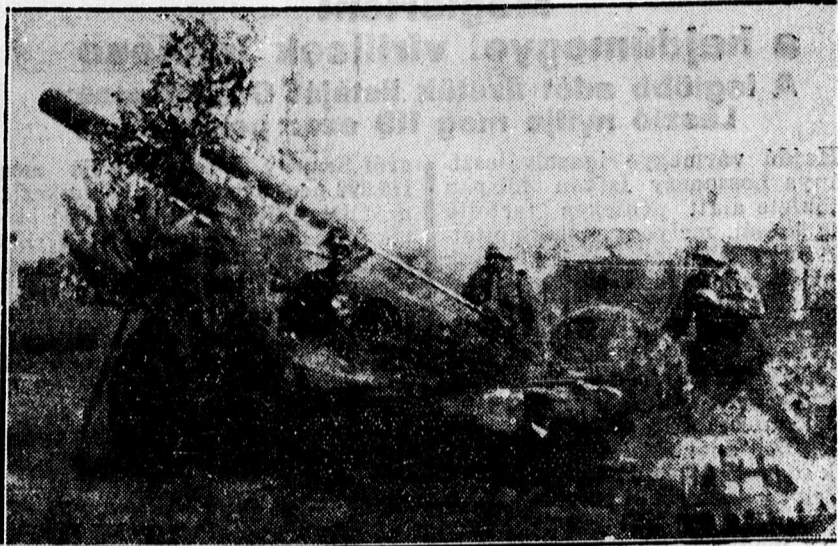
— 1914-ben jobbak voltak az ide-
 gek. A Cumentul című oláh lap te-
 tzi ezt a megállapítást s rámutat
 arra, hogy a világháború küszö-
 bben korántsem volt annyi rémlátó,
 képzelődő, jóslásokba bocsátkozó
 ember, mint ma.

— Alcazar felszabadulásának
 harmadik évfordulóját ünnepelte
 s Alcazar romjai előtt díszszázad
 várta Franco tábornokot. A romok
 között az évfordulón ünnepi misét
 tartottak.

— Állami kézben a jugoszláv
 aszaltszilvakivitel. A kormány en-
 nek kapcsán 25 millió dináros hi-
 telt adott az aszaltszilvakivitel
 biztosítására.

— Bukarest részére külön kato-
 nai parancsnokságot állítottak fel,
 amely egyenrangú a hadseregfel-
 ügyelőséggel. A katongi parancs-
 nokság vezetője egy hadtesttábor-
 nok.

— 6500 kereskedő és iparos enge-
 délyét vizsgálják meg Szegeden.
 A város hatósága ugyanis most
 kezdi meg a kereskedők és ipar-
 osok engedélyének felülvizsgálását,
 melyre eddig nyomtatványok hiá-
 nyában nem kerülhetett sor.



Alcazott német üt eg tüzelés közben.



A lengyelországi hadjárat során ilyen rögtönzött hidakon vonultak át a német csapatok.

— A városi zeneiskolában a beirat-
 kozások délelőtt 9—1 óráig és délután
 3—6 óráig. Bővebb felvilágosítás nyer-
 hető a városi zeneiskola titkári hiva-
 talában, naponta a fenti időben. A
 fúvóstanzakra felvételi vizsga f. hó
 29-én, pénteken este 6 órákor lesz a
 Zeneiskolában.

— Balotai béres felesége nyerte
 a 400.000 pengős főnyeremény, egy-
 részét, melynek másik része, mint
 ismeretes, két debreceni kisember-
 nek, az Augustza szanatórium fod-
 rászegédjének és cukrászának ju-
 tott. A nagy szerencse ezúttal való-
 lóban kisemberekhez tévedt be.

— Grenoblei diplomával rendelkező
 francia, angol tanárnő, felnőtteknek
 külön órákon gyermekek részére
 speciális külön csoportok. Fischer
 Anny, Csapó ucca 54.

— Felemelték a belga katonák
 zsoldját. A belga minisztertanács
 elhatározta, hogy a hadseregben
 szolgáló közlegények zsoldját napi
 egy „belgára“ emeli.

— Gábor Magda okl. tanárnő, francia
 német nyelvtanítását megkezdte, püs-
 pöki palota, I. kapu. II. em. 5.

— A színhúshoz 20—30 százalék
 csontot is kell árusítani Németor-
 szágnban. A német húsgazdálkodást
 irányító szövetség emellett elren-
 delte, hogy a húsjegyeken feltün-
 tetett mennyiséget egészében ki
 kell szolgáltatni a fogyasztónak.

— Grünberger Boriska Gécs Jenőné
 kozmetikáját, Csapó ucca 31. alá át-
 helyezte. Tanulmányútról hazatérve
 legújabb módszerrel kezel.

— Egyik északangliai lőszer-
 gyárban robbanás történt csütörtökön.
 A robbanásnak 15 halottja és négy sebesültje van.



Nehéz gránátot visz az ágyúhoz egy német tüzer.

x Vigdranovits Magda női divatszala-
 lonját áthelyezte, Miklós ucca 19. ara.

— Havonta háromzer pilótát tud
 kiképezni Anglia — jelentette ki an-
 gol és külföldi újságírók látogatása al-
 kalmából a központi repülőgyakorló-
 téren az angol királyi légi haderő egyik
 magasrangu tisztje.

Az új balmazújvárosi főjegyző

A tragikus körülmények között meghalt Harsányi Béla balmazújvárosi főjegyző utódját most választották meg. Közfelkiáltással Szóor Antal hajdúhadházi vezető jegyzőt hívták meg. A választást dr. Etey Antal főszolgabíró vezette le.

A napidíjas írások kisegítői szolgálatát beszámítják fizetési előlépés szempontjából

A debreceni polgármesteri hivatalhoz megérkezett a belügyminiszter leírata, mellyel jóváhagyta a napidíjas írások kisegítő munkaeöri szolgálatának fizetési előlépés szempontjából részbeni beszámítás ügyében a törvényhatósági bizottságnak az áprilisi közgyűlésen hozott határozatát. Kimondotta leírataiban a belügyminiszter, hogy ezen szolgálati idő beszámításának csak akkor lehet helye, ha az alkalmazott kisegítő munkaeöri szolgálatát napidíjas munkakörben töltötte el.

A lovak közé zuhant és súlyos sérülést szenvedett egy sámsont gazda

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután a Csillag és Csapó uccák sarkán. Csonka László 60 éves fuvaros, hajdúsámsoni lakos hordót vásárolni bejött Debrecenbe. A hordóval szekerén hazafelé indult és ömaga egy 50 literes hordó tetejére ülve, hajtotta lovait. Egy zökkenőnél a lovak megvadultak és vágtatni kezdtek. A hordó kigördült Csonka László alól, aki egyensúlyát veszítve, fejével a lovak közé zuhant. Fején súlyos sérüléseket szenvedett és vértől patkózott sebbel, félig eszméletét veszítve maradt a közvezeték. Ertesítették a mentőket, akik Csonka Lászlót első segélyben részesítették, majd a sebészeti klinikára szállították.

Az emésztőszervek megbetegedésének kezelésénél reggel éhgyomorra egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz abszolút megbizható bishajító. Kérdezze meg orvosát!

Elvágta a kezét. Nevelő Ferencné 69 éves, Jerikó uccai lakos munkaközben késével mélyen bevágta a kezét. A mentők kötötték be sebeit. — Jenel Istvánné 25 éves asszony, Miklós ucca 28. szám alatti lakos gyermeke magára zárta az ajtót, hogy bejusson hozzá betörte az ablakot és az üvegszilánkok súlyosan megsértették a kezét. A mentők kötötték be sérülését.

Százötven évig akar élni Vörösmarty Mihályné unokabéce, Csajághy Gyula, 93 magyar népdal, iparos-földműves költője. Egy hold szőlőben él a szentesi Nagyhegyen a magyar népzenei, aki többek között az „Érik a búzakalász” c. dalt is szerzte.

A világ legöregebb milliomosa a 87 éves Joseph Pank, akit egész Anglia Old Joenak becéz. A különös öregúrnak sok milliója van, még pedig fontban, harmadosztályon utazik állandóan és egyetlen vágya, hogy munkaközben haljon meg. Fantasztikus adományokkal gazdagítja a legkülönbözőbb jótékony egyesületeket s legutóbb egy angol filmvállalat bőkezű mecénásává szegődött.

NAGY KÁROLY
ny. MÁV kápos, életének 82. évében elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából, református szertartással. — Lakás: Szent Pál ucca 3. 42. Pusztai temetőkezési intézet.

A belügyminiszter jóváhagyta a köztemetői árszabás megállapítását Október elsején lép életbe az új árszabás

A belügyminiszter jóváhagyta a köztemetői árszabás megállapítását. A belügyminiszter a város polgármesteréhez intézett leiratával jóváhagyta a törvényhatósági bizottságnak a Köztemetőben fizetendő díjakra vonatkozó árszabás megállapítását, illetve árszabásmódosítás határozatát. Az új árszabás 1939 október hó 1-én lép életbe.

Nevető mult

Gyulai Pál és az óriás.
Gyulai Pál kisémbere volt és emiatt sokat ugratták. Egyszer hevesen vitázott egy hatalmas termető emberrel, aki kilogyan az érvekből végül is így kiáltott fel:
— Ha nem haligatsz megfoglak és zsebrdaglak!
Gyulai Pál kedélyesen felelte:
— No akkor több eszed lesz a zsebedben, mint a fejedben.

— Schaff Margit tánciskolájában, (Szárnyaskerék), 3-án 8 órakor táncanfolyam kezdődik. Minden vasárnap össztánc.

— Aramszünet, Vasárnap a hálózat javítás miatt délelőtt 8—12 óráig: Petőfi-tér, Hunyadi, Deák Ferenc uccák, Ferenc József út, Széchenyi u. és Kosuth ucca eleje.

— Földregés pusztított Szmírnában s teljesen elpusztította a néhány napja lefolyt földregés által megrongált épületeket. A földregés felhőszakadás és árvíz kíséretében pusztított és nagyon sok áldozata volt.

— Pozsony kivilágosodik. A szlovák belügyminisztérium elrendelte a légvédelmi készültség s ezzel az uccák és házak elsötétítésének megszüntetését.

— Megkezdődött az angol költségvetési vita csütörtökön délután az alsóházban. A szónokok hangoztatták annak szükségességét, hogy minél kevesebb korlátozást állítsanak fel a kereskedelmi kapcsolatok tekintetében.

— Erkölesi okokból elesaptak négy román pénzügyminisztériumi tisztviselőt. Az elmozdító határozat megállapította, hogy erkölesi okokból nem feleltek meg a tisztviselői hivatásnak.

— Október 1-én megnyílik több német egyetem és technikai főiskola, melyeket a háború kitörésekor a birodalmi közoktatásügyi kormány bezárattat. Egyben a főiskolai képzettségű ifjúság utánpótlását siettetik, főleg azokban a tudományágakban, melyek a honvédelem szempontjából fontosak.

— Jugoszláviában készül a titkos választói törvény, melynek kidolgozásával Markovics igazságügyminisztert bízták meg. Ugyancsak hozzáfogtak a szabadságtörvény kidolgozásához is.

— Érvényesek a Hadilevéltár által kiállított kintuteltési igazolványok. A Hadilevéltár ezúton is közli az érdekeltekkel, hogy úgy a „Hadilevéltár főigazgatósága, mint a Hadilevéltár személyügyi osztálya” által kiállított kintuteltési igazolványok mindentekintetben érvényesek, ha azok a Hadilevéltár körbéli vezetőjével vannak ellátva.

— Hamispenézek forgalombahozásáról tettek jelentést a debreceni ügyészségnek. Miskolcon egy- és kétpengősöket találtak. Hajdúszoboszlón pedig 50 filléreseket. A hamisítványok csak azokat tudják megtevesztetni, akik nem nézik meg a kezükbe került pénzt figyelmesen. A hamisítványokat a esengősükről azonnal megismerhetik. — A nyomozás megindult a terjesztők és készítőik kézrekerítésére.

— Hivatalosan életbelépett az egypártrendszer Szlovákiában. A törvény értelmében a Hlinka párt a szlovák nemzet politikai akaratának egyedüli hordozója.

A Köztemető gondnoksága felhívja a közönség figyelmét, hogy azok, akik bizonyos sírhely kategóriákban azért nem kaphattak sírhelyet, mert a miniszteri jóváhagyás és az új árak életbeléptetése még nem történt meg, most már igényelhetik a sírhelyeket.

Az angolok elhanya golják a gázálarcot

A londoni sajtóban keserű panaszok hangzanak el amiatt, hogy a közönség a gázálarcot különösen hanyagul kezeli. A hatóságok szigorú parancsot adtak ki, hogy férfi és asszony egyaránt nappal és éjjel köteles a gázálarcot magával hordani.

A rendőrség talált tárgyak osztálya közölte legutóbb, hogy nem kevesebb, mint kétezer talált gázálarcot szállítottak be a rendőrségre. Ezeknek tulajdonosai főként a villamoson és a földalattin hagyták el gázálarcaikat. Az angol közönség olyan hanyag, hogy még a nevét sem írja fel egy cédulára, jöllehet, ezt a rendelet előírja.

— Vérébfagyott gyermeket találtak az istállóban Rákoskeresztúron Filipszki Mihály gazdaságában. A gazda hét éves Mihály nevű fiaeskája hevert ott bezúzott koponyával, eszméletlenül. A titokzatos bűntény felderítésére megindult a vizsgálat.

— Kéthavi halasztást kaptak a likvidálásra a megvont felvidéki iparendelvény tulajdonosait. Ezen idő alatt hír szerint sor kerül revíziós eljárás lebonyolítására.

— Balmazújvárosban gypjufeldolgozó és kosárfonó tanfolyamot rendeznek. A tanfolyam céljaira a megye közgyűlése 500 pengőt irányzott elő.

— Artézsi kútát fúratnak a balmazújvárosi leventegyakorlótéren és a megye a pénteki kisgyűlésen megszavazott a költségek egy részének fedezésére 4000 pengőt.

— Új tisztviselő állásokat engedélyezett a megye kisgyűlése. Tiszacségén egy községi díjnoki állást, Hajdúsámsomban pedig irodatiszti állást szerveznek.

— Három tenyészbírák vásárolt Hajdúböszörmény város képviselő-testülete és kérte a megvételt, hogy adja meg a felhatalmazást 3300 pengő erejéig államkölesön igénybevételehez, hogy a bikákat megvehessék. A megye kisgyűlése a szükséges felhatalmazást megadta.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE
Határidőplac: rozs októberre: 14.24 14.29, zárlat 14.20—14.31, Márciusra 15.58, 15.57, zárlat 15.56—15.60.
Készárúplac: búza tiszavidéki, felsőtiszai, duna-tiszaközi, dunántúli, kistalföldi 77 kg 19.45, 78 kg 19.95, 79 kg 20.25, 80 kg 20.45, rozs pestvidéki 14.5—14.15, rozs más 14.20—14.40, takarmányárpa elsőrendű 16.60—17.00, középminőségű 16.30—16.50, sörárpa kiváló 21.00—22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 19.00—19.50, zab elsőrendű 19.10—19.40, középminőségű 18.90—19.05, tengeri 18.80—18.90 korpa 13.40—13.60, 8-as liszt 15.75—16.25 P.

SERTÉSVÁSÁR
A pénteken tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 344 darab sertést. A vásári állományból angol húsertésfelhajtás 270 darab darab volt. Árak: uradalmi zsírsertés páronkiat 340 kilón felül 116 fillér, szedett sertés II. 97—105 fillér, III. 88—94 fillér, angol lókesértés 100—103 fillér.

Sósavas rejtély a Rákóczi uccán

A rendőrség keresi az ügy tanúit.
A Rákóczi uccán tegnap délben nagy esődület támadt egy házaspár körül. A földön egy edény hevert, kiömlött folyadékkal, amely állítólag sósav volt és nem lehetett tudni, hogy öngyilkossági kísérlet, vagy merénylet lett megakadályozva? Ugyanis a szemtanúk egy részének állítása szerint az asszony kezéből egy járólakó nő ütötte ki a sósavas üveget, hogy megakadályozza a szerencsétlenséget.

A rendőrség, miután az ügyben a szereplők részéről ellentétes vallomások hangzottak el, felkéri az eset szemtanúit, különösen azt a hölgyet, aki az állítólagos sósavas üveget kifűtötte az asszony kezéből, hogy tanúságtétellel jelentkezzen a rendőrség II. emelet 86 számú szobájában.

SPORT

A DEBRECZENI sporthírszolgálat jelent:

A vasárnapi Észak—Kelet válogatott küzdelmét nagy érdeklődés előzi meg. A vasúti pályán lesz a nagy mérkőzés. Észak és Kelet legjobbjai találkoznak, úgy az ifjúsági, mint a nagy válogatott.

Kelet csapatában a csatársor megváltozott. Krizs balösszekötő, az ungart Rusj kintűnő csatára megsérült a Sal. BTC elleni győzelmes mérkőzésen és így változott a keleti csatársor: Drab, Nében, Szabó DVSC. Csancsinov, Hajlik Rusj lett a csatársor. Így áll fel tehát Kelet csapata: Keskeny DVSC, Papp, Radik Rusj, Kahán Rusj, Erdei Munkási SE, Gerda NyTVE, Drab, Nében, Szabó DVSC, Csancsinov, Hajlik Rusj.

Az ifjúsági válogatottban nincs lemondás, változás. Az ifik is nagyban készülnek a válogatott mérkőzésre.

A Boeskal vasárnap a DMTE-vel játszik edzőmérkőzést. 10 órakor a Stadionban lesz a mérkőzés.

A Boeskal legközelebbi ellenfele október hó 8-án a Szolnoki MÁV lesz Debrecenben, a DVSC legközelebbi mérkőzése október hó 8-án Budapesten a veretlen Beszkárt ellen.

A Balmazújvárosi SC visszalépett a bajnokságtól. Indok nincs játékosok a változott viszonyok miatt. Már nem is megy el Karcagya vasárnap.

HIRDETMEY. Debrecen sz. kir. város törzsgyűlése 2 drb meddő, két drb fias, illetőleg vemhes tehén, 2 darab tavalyi üszőborjú, 5 drb idei borjú és 1 drb 2 éves bikaborjú, folyó évi október hó 3-án, délelőtt 9 órakor a Baromvásártéren nyilvános árverés útján eladásra kerül. Erre a vételi lehetőségre Debrecen sz. kir. város gazda-közönségének és mászáros mesterének nb. figyelmét felhívom. **Gazdasági tanácsnok.**

44.496—1939. C. szám. **HIRDETMEY.** Debrecen sz. kir. város eprekertti ingatlanból megváltási eljárás alá vont 18.329—106 hrszámú négyszögöl területű házhelyparcella kimozdítás folytán megüresedett. A fenti ingatlanra igényeket a városi elsőfokú közigazgatási hatóság földszint 40. sz. szobájában a hivatalos órák alatt, 1939. évi október hó -ig terjedő idő alatt mindazok bejelenthetik, akik az 1920. évi XXXVI. t.-c. 2. §-a szerint földhöz juttathatók. Az igénylő jelentkezése alkalmával hitel érdemlően köteles igazolni: a saját és családtagjai családi, vagyoni és kereseti viszonyait. Igazolni tartozik azt is, hogy az általa igényelt ingatlant terhelő lejárt hátralékra nagyobb összegű befizetést teljesíteni képes s két évnél régebben esedékessé vált közzartozás terhét nyilvántartva nincsen. A jelentkezés alkalmával igazolandó igénylő katonai kintuteltése, esetleg rokkantsága és annak foka is.

HIRDETÉS. Az elsőfokú iparhatóság az iparigazolvány és iparendély tulajdonosoknak a heti jelentkezési ideje alatt azt volt kénytelen megállapítani, hogy az iparigazolvány, iparendély-tulajdonosok az elsőfokú iparhatóságnál bejelentéslapjaikért nem az elvárható számban jelentkeznek és sokan vannak, akik jelentkezési kötelezettségüknek nem tesznek eleget. Ezen megállapítás alapján figyelmezteti az elsőfokú iparhatóság a debreceni elsőfokú iparhatóságtól iparendélyt, iparigazolványt nyert cégeket, vállalatokat, és egyéneket, hogy iparigazolványuk, illetve iparendélyükkel az elsőfokú iparhatóságnál (Kossuth ucca 20. sz., földszint 38. szoba), minden hétköznapon reggel 8 órától délután 2 óráig és délután fél 5 órától fél 7 óráig saját érdeklükben annál is inkább jelentkezzenek, mert aki a bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget az 1939. IV. tc. 25. paragrafusában értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 8000 pengő büntetéssel büntethető. —

Akik tízharcos igazolásuk alapján az 1939. IV. tc. hatálya alá nem esnek, azok újkeletű erkölcsi bizonyítványt is csatolni kötelesek. — **Elsőfokú iparhatóság.**

Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal az egyszerű beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét, hogy az 1939. évi XX. tc. alapján kivett hozzájárulási díj 60000 forint részlete 1939. október 1-én esedékes és az 1500—1938. P. M. rendelet 50. § 1. bekezdése alapján ezen időpontig fizetendő. Mivel a fizetés határnapja a Gergely-naptár szerinti ünnepre, vasárnapra esik, az esedékes részlet október 2-án, hétfőn még kamatmentesen fizethető. A befizetés számfejtése a városi adóhivatal I. emelet 8. számú szobájában történik a hivatalos órák alatt, délelőtt 8—12 óra között. A befizetést elmulasztók ellen a végrehajtási eljárás 1939. október 2. után a legnagyobb eréllyel azonnal megindul. **Városi adóhivatal.**

APRÓHIRDETÉSEK

Férfi alkalmazás

Fodrászsegéd, állandó kiegészítésre, vagy állandóra beléphet, Sámsoni út 48. Rebmann. 467
Fodrászsegédet kiegészíteni felvesz Huszti fodrászat, Sámsoni út, Szeremlei u. 2. sz. 511
Egy fiatal péksegédet és egy kifizetőt felveszek, Boskovics, Cegléd u. 1. sz. 510
Hentes-mészárossegéd felvétetik, Kishegyesi út 8. sz. 508
Csoportvezető taggyűjtőket alkalmaz akciós munkára nagy magyar Biztosító Intézet, Piac u. 34. sz. I. em. 496
Szervező titkár keres magyar Biztosító Intézet, fix fizetéssel és jutalékkal. Jelentkezés: Ferenc József út 34. sz. I. em. Turulnál. 497

Fodrászsegéd, fiatal, és egy tanuló felvétetik, Varga, Vár u. 2. 498
Fiatal, ügyes fodrászsegéd azonnal felvétetik központi egyetem, Marosvári. 449
Egy fodrászsegéd kiegészítőnek, vagy állandóra felvétetik, Fehérvári Széchenyi u. 57. 516

Forkalmas hentesüzletbe percentes székálló keresetlik. „Hentes” jellegre a kiadóba. 332

Női alkalmazás

Kiszolgálóleány, fiatal, jóméjű felvétetik az Arany Bika fürdőbe. 487
Felveszek hölgyfodrász-kisasszonyt, aki manikűröz is, Simonffy u. 2. sz., Dapsy. 473
Gyermekbont, aki apróbb házimunkát (stoppolás, varrás, takarítás) vállal, 3 és 7 éves kislányom mellé keresek azonnalra, (németül tudó előnyben). Csak szerény modorú. jó referenciákkal rendelkező jelentkezzen. Cím a kiadóban. 463

Fodrászsző, vasodulál, manikűröz, állást keres Cím a kiadóban. 485

Orvosi rendelőbe komoly, rendszeres lányt egész napra felveszek, Szent Anna u. 52. 460

Állást keres nő

Negy középiskolát végzett 25 éves öskeresztény, jóméjű, komoly, vezetésre is alkalmas úrilány elhelyezkedne nagyobb üzletben, vagy annak pénztárában, esetleg irodában. Megkeresést „Komoly munkaerő” jellegre kér a kiadóba. 489
Érettségizett keresztény gépíró irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 483

Háztartási alkalm.

Bejárónő felvétetik 1-re Oláh Károly u. 57. 348
Bejárónőt felveszek, Honvéd u. 79. sz. 488
Mindenes bejárónőt felvesz étkezde, Bádógos u. 1. sz. 484
Megbízható, ügyes szobalányt felveszek, dr. v. Balogné, Rákóczi u. 10. sz. 481
Perfekt főző mindenest felveszek, Batthyány u. 17/19, télem. 4. 479
Takarítónőt, jobb családból, délelőtti felveszek, Piac u. 72. II. em. 1 ajtó. 476
Mindenes, főzni tudó, jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik, Rothermere u. 13. 475
Bejáróleányt, délutáni pár órára azonnal, vagy elsejére felveszek, dr. Benedekné, Jókai u. 9. A) sz. 472
Bejáróasszony, jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik, Szöllösi tőzsdébe, Hatvan u. 1. 507
Főzéshez értő bejárónőt vagy bentlakót keresek, Dóczi József út 1. I. sz. tanári villa, földszint, központi egyetem mellett. 491
Bejárónőt a délelőtti órákra felveszek, Sebők Rákosi Jenő u. 7. 506

Főzéshez értő mindenest, hosszú bizonyítvánnyal keresek, 2 személynél. Parkett nincs. Feldmesser, Kálvin-tér 3. sz. 492

Bejárónő délelőtti elfoglaltságra felvétetik, Zápolya u. 11. 504

Mindenesleányt, vagy asszonyt, jó bizonyítvánnyal felveszek, Magoss György-tér 24. 503

Gyermekleányt, hosszú bizonyítvánnyal felvétetik, Hatvan u. 6. sz. I. em. 4. 502

Egy jól főző mindenest, elsejére felveszek, vitéz Sipos, Csapó u. 23. 501

Gyermekszertető, intelligens nőt azonnalra keresek, Maróthy György u. 3. sz. 513

Megbízható nő, hosszú bizonyítvánnyal, mindenképpen, bejárónőságot keres. Cím: Borbélyné, Lorántffy u. 42. sz. 493

Mindenes, jól főző nőt, keresek azonnalra, kiscsaláddhoz, csak jó bizonyítvánnyal rendelkező jelentkezzen. Cím a kiadóban. 462

Megbízható főzéshez értő mindenest, hosszú bizonyítvánnyal felveszek Kossuth u. 25. 453

Bejáró főzőnőnek, házzvezetőnőnek, magánoshoz, gyermekgondozásával, magános közép-korú nő ajánlkozik. K. M. Vendég u. 75. 450

Kis családhoz mindenest szakácsnőt felveszek, hosszú, jó bizonyítvánnyal, Pülöp Wesselényi u. 121. sz. 447

Hosszabb bizonyítvánnyal rendelkező szerény megbízható mindenest főzőnő felvétetik, Baltazar Dezső u. 20. 422

Gyermekszertető jó bizonyítvánnyal szobaleányt, október 1-ére felveszek, Simonffy u. 7. III. 343

Ajánlat

Bundát és mindennemű szűcsmunkát legszebben készít Katona Vilmos szűcs. Simonffy u. 2. szám. 1949. 10. 19

Ciánóztasson bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal, Rákóczi u. 9. szám, telefon: 14-27. szám. 1131. 11. 20

Poloskairást ciánózzal lakások átvizsgálását felölősséggel vállalja Kiss ciánózó vállalat, Kigyó u. 5. sz. 1134. 11. 5

Egyenruhák kaphatók, bizományba vállalatok, Tegdes szabó, püspöki p. Déri sarok. 2. 10. 21

Figyelem! Olcsó végki-árusítás hétfőtől Alföldi bontásból kikerülő összes anyagokban. 225

Kereslet

Aranyórát, láncot, briliánsgyűrűt, vagy ezekről zálogjegyet megvennék. Miklós u. 13. 35. 22

Veszek bútort, zálogjegyet, varrógépet, — irodaberendezést, mindenféle ingóságokat. — Hívásra jövök. Csapó u. 16. szám. 325. 11. 27.

Vadkereskedésben, Simonffy uccai bérházban C) 2. Nyulat kilóra veszek, Vargáné. 336

Élelmiszer, ital

Lokaji borozóba kitűnő fajborok érkeztek. Öt-éves, zamatos, literje 1 pengő. Vár u. 2. 30. 10. 2

Lekvárnak szilva 14 filléért megrendelhető, Piac u. 36. Magyar Jövő Szövetségnél és Horváth G. hentesnél 461

Alma, faj és vegyes is eladó, Csokonai u. 13. sz. alatt. 416

1 kiló makói hagyma 12 fillér, télire elálló, Zafir Ede, Mester u. 50. sz. 415

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungaria panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800. vv

Bútorozott uccai szoba, belvárosban, teljes ellátással, elsejére kiadó. Domb u. 14. 440

Tűzelő anyagok

Bareikai, mizserfai, s kondói, királdi szenek, mindenfajta tűzifa, — Weinstock fatelepén kiscsaláddhoz. 340. 10. 27.

Tűzfát, szenet vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tűzifa, szén kereskedőnél, „Margit-fürdő” mellett, telefon: 10-24. sz. 1080. vv.

Retorta faszén megérkezett. Kapható: Grünfeldnél, Hatvan u. 21. telefon: 29-82. 77. 1. 3

Kiadó egyszobás

Kiadó egy szoba, konyha használattal, esetleg bútorozva is. Cím a kiadóban. 454

Kiadó nagylakás

Négyszobás, emeleti modern lakás, parkettes, november elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. Megtekinthető: d. e. 10—12 óráig. d. u. 3—5-ig. 1757. vv

„Bóni” kiváló minőségű muskátály berbencezi szilva, minden fűszer és csemegeüzletben kapható.

Lakást keres

Egy, vagy kétszobás, s tüdőszobás lakást keresek, nov. 1-re, Schön. Vár u. 7. 411

Háromszobás, komfortos lakást keresek, lehetőleg földszinten, novemberre, Turay trafik. Piac u. 53. 474

Bútorozott szoba

Bútorozott szoba, turuló szoba használattal kiadó, József kir. herceg u. 35. 2-i klépcső, I. em. jobbra. 439

Különbejaratú elegáns bútorozott parkettás szoba, külön elő- és tüdőszobával kiadó, — „Hella” Csapó u. 22. 437

Kiadó egy csinosan berendezett bútorozott szoba, Piac u. 77. II. em. 7. ajtó. Megtekinthető naponta d. e. 10-12. 430

Különbejaratú bútorozott szoba, 1—2 személynek kiadó. Miklós u. 21. sz. 514

Bútorozott szoba kiadó, jutányosan, esetleg teljes ellátással, Kossuth u. 35. udvarban, második lakás. 477

Bútorozott szoba, földszobával használattal kiadó. Csapó u. 18. II. 1. 1. ajtó. 470

Különbejaratú szépen bútorozott szoba kiadó Fűvészkert u. 12. sz. II. emelet. 512

Különbejaratú csinosan bútorozott szoba, okt. 1-ére kiadó. József kir. herceg u. 11. sz. 499

Elegáns bútorozott szoba kiadó. Megtekinthető egész nap. Hüvelyes u. 7. sz. 495

Uccai bútorozott szoba, október 1-re kiadó, Simonffy u. 15. 494

Vegyes

Szond nőnek lakást adok, Varrást vállalatok, Poroszlai út 73. 466

Ingóság eladás

Salgótarjáni, teremfűtésére alkalmas jókarban levő kályha eladó. Cím a kiadóban. 389. vv.

Négyezer drb használt, hódfarku cserép eladó. Sipos, Csapó u. 23. 435

Vasredőnyös kirakat, ajtó, fürdőkád, eladók Magoss György-tér 9. patikában. 425. 10. 13.

Cserépkályhák eladók, Sas ucca 2. sz., borkereskedés. 347

Női bunda, szövet külsővel, szőrmébéléssel, s gallérral, jó állapotban haláleset miatt eladó. Péterfia 19., kereszt-épület. 444

Férfi télikabát, női átmeneti kabát és egyéb ruhák eladók. Sebők, Rákosi Jenő u. 7. 505

Kerítés, ócska 50 folyó méter, akácoszlopokkal olcsón eladó. Böszörményi út 2. 500

Kitűnő állapotban lévő „Fiát, Balilla” és 500-as „Fiát” (Topolinó) auto eladó. Szoboszlavnál, Széchenyi u. 24. 1216. vv

Ingóságvétel

Zálogfedulát, látszóveket, alpakka étkészleteket, régi bútorokat, regisztereket, legmagasabb áron vásárol Ingóságkötvetítő, püspöki palota, telefon: 11-99.

Cserépkályát, nagyot, jókarban levőt keresek megvételre. Cím a kiadó hivatalba kerül. 452

Gazd. termények

Vetőmagbúza, bankkártya 1201-es, első évi utántermés, kapható: Kossuth u. 46. sz. 455

Gazd. eszközök

Borosbordó, új és használt, dezsák s szüretelő edények nagy választékban. Nyil u. 16. 313

Ingatlan iroda

Házát, földet, házhelyet szőlőt, mindenféle ingatlant legolcsóbban vásárolhat Nagy Sándor ingatlanirodájában. Csapó u. 27. 797. 10. 30

Eladó ház

Kollégiumnál eladó ház novemberi beköltözésre hat szoba, hozzavalókkal, Deseő, Piac 66. 490

Péksütőedésház eladó 3 s 2 szobás lakással, város alatti, Deseő, Piac u. 66. sz. 490

Földbérlet

Tizenöt hold föld kiadó tanyával. Értekezni lehet: Török Bálint u. 15. sz. 471

Eladó föld

Eladó Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 k. hold tanyásföld. Cegléd Lajos, H-Szoboszló Rákóczi u. 74. 591. vv.

Öt hold gyümölcsös épülettel, állomás mellett (két darabban is) eladó. Löcsei, Rákosi Jenő ucca 8. 834. 10. 1

Eladó 7 hold fekete szántóföld, bérbeadó 25 hold Ondódon, Vary, Rothermere u. 3. 509

Eladó állatok

Valódi patkányfogó kutya eladó. Ugyanott egy nagy tengeri góré kiadó Erzsébet u. 26. 281

Tehenek, nagy tejelő-süek eladók. Hajnal tejgazdaság, Szotyori u. 2. sz. 464

Szerkesztőnői felhívás

PALFI JÓZSEF
 Kiadósnői felhívás
IFJ. SZIGETHY GYULA
 igazgató
 Kiadja és nyomja a
TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 Felhívás nyomdavezető:
SZIGETHY KÁROLY